

Yazarlara Karşı Öğrenci Tutum ve Görüşler Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yazarlara Karşı Öğrenci Tutum ve Görüşler Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33072>

Özet

Yazarlıkta İlişkin Örenci Tutum ve İnançlar Ölçeği (YÖTÖ), öğrencilerin yazma eylemine yönelik sahip oldukları duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri, yani tutum ve inançlar ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Bu ölçek, özellikle yazma sürecine karşı geliştirilen öz-yeterlik algılarının, yazmanın değerine ilişkin inançlar ve yazma kaygısının değerlendirilmede kritik bir rol oynar. Ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması, 2020 yılında Sabahattin Deniz ve Uğur Doğan tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma, ölçeğin Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygunluğunu, psikometrik özellikler açısından değerlendirerek kanıtlamayı hedeflemiştir. Ölçek, eğitim bilimleri ve Türkçe eğitimi alanlarında, öğrencilerin yazma motivasyonlarını ve engellerini anlamak için önemli bir tanı araçtır.

Anahtar Kelimeler

Yazma tutumu, öğrenci inançları, yazarlık, psikometrik özellikler, ölçek uyarlama, geçerlik, güvenirlik, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Sabahattin Deniz, Uğur Doğan

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğrencilerin yazma sürecine ve yazarlıkta dair olumlu veya olumsuz tutum ve inançlarının sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu değerlendirme, eğitimcilerin ve araştırmacıların, öğrencilerin yazma kaygısı veya motivasyon eksikliği gibi sorunlarını tespit etmelerine ve uygun pedagojik müdahaleleri geliştirmelerine yardımcı olur. Uyarlama çalışması ise, orijinal ölçeğin psikometrik yapısının Türk örnekleminde doğrulanması ve böylece ölçeğin Türkiye'deki araştırmalarda güvenle kullanılabilir hale gelmesini sağlamayı amaçlamıştır.

Yapı

Yazarlıkta İlişkin Örenci Tutum ve İnançlar Ölçeği, temelde öğrencilerin yazma eylemine yönelik bilişsel ve duygusal tepkilerini içeren çok boyutlu psikolojik yapıya ölçek. Bu yapı genellikle aşağıdaki alt boyutları içerecek şekilde tasarlanmıştır:

Yazmaya Karşı Öz-Yeterlik İnanç: Öğrencinin başarılı bir şekilde yazma görevlerini yerine getirebileceğine dair inancı.

Yazmanın Değeri: Yazma eyleminin akademik, kişisel veya mesleki açıdan ne kadar önemli görüldüğü.

Yazma Kaygısı/Zevki: Yazma görevi sırasında hissedilen duygusal tepkiler (gerginlik, stres

veya keyif).

Ölçek, yazarlıkta zorunlu bir görevden ziyade, kendini ifade etme ve öğrenme aracı olarak algılanma derecesini de nicel olarak ortaya koymaktadır.

Geçerlik

Deniz ve Doğan (2020) tarafından gerçekleştirilen Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliğini titizlikle incelenmiştir. Yapı geçerliğini test etmek amacıyla genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Analizler, ölçeğin orijinal formunda tanımlanan faktör yapısının Türk öğrenci örnekleminde de kabul edilebilir uyum indeksleri ile korunduğunu göstermiştir. Bu durum, ölçek maddelerinin teorik olarak hedeflenen psikolojik yapıyı ölçtüğünü kanıtlamaktadır. Ayrıca, ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliği de sağlanmıştır.

Güvenirlik

YÖTÖ'nün güvenilirlik analizleri, ölçeğin iç tutarlılığını ve istikrarını değerlendirmek üzere yapılmıştır. İç tutarlılık güvenilirlik katsayısı olarak yaygın şekilde Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Uyarlama çalışmasında, ölçeğin genel ve alt boyutlar için hesaplanan Cronbach Alfa değerlerinin yüksek olduğu (genellikle .70 veya üzeri) rapor edilmiştir. Bu yüksek değerler, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve dolayısıyla ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir. Ölçeğin zaman içindeki istikrarını kontrol etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizleri de uygulanmış olabilir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışması, ölçeğin yapısal geçerliğini test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizine (DFA) odaklanmıştır. DFA, ölçek maddelerinin önceden belirlenmiş faktörlere yüklenip yüklenmediğini kontrol eder. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk öğrenci popülasyonunda da geçerli olduğunu istatistiksel olarak desteklemiştir. Faktör analizi sonuçları, orijinal ölçeğin teorik çerçevesinin kültürel adaptasyon sürecinde başarılı bir şekilde muhafaza edildiğini ortaya koymuştur. Analizler, ölçeğin alt boyutlarının ayrımcılığını ve yapısal bütünlüğünü kanıtlayan güçlü uyum indeksleri sunmuştur (örneğin, RMSEA, CFI, TLI değerleri).

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme Ölçeği (Likert Tipi)

Language Available: Türkçe, Orijinal Dil (Bilinmiyor)

Population Group: Öğrenciler

Age Group: Genellikle ilköğretim, ortaokul veya lise öğrencileri (Uyarılma çalışması'nın hedef kitlesine bağlı olarak değişir).

Population Details: Eğitim bilimleri alanında öğrenim gören veya genel öğrenci örneklemeleri üzerinde uygulanmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) temelli nicel değerlendirme.

Anahtar Kelimeler

Yazma becerisi, eğitim psikolojisi, pedagojik müdahale, öz-yeterlik, tutum ölçeği, Deniz ve Doğan (2020).

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir

Affiliation Email addresses: sabahattin.deniz@idu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Sabahattin Deniz, Işık Üniöersitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe uyarılma çalışması 2020 yılında yayınlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Akademik araştırmalarda kullanım için genellikle referans gösterilmek suretiyle izin gereklidir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Ölçeğin orijinal uyarılma çalışmasına ait PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir. Bu dosya, ölçek maddelerini ve metodolojiyi içermektedir:

PDF İndirme Bağlantısı: [yazarliga-iliskin-ogrenci-tutum-ve-inanclar-olcegi-toad.pdf](http://dx.doi.org/10.17679/inuefd.577237)

Kaynaklar

Deniz, S., ve Doğan, U. (2020). Yazarlık ve Öğrenci Tutum ve İnançlar Ölçeğinin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *İşık Üniöersitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 384-395. <http://dx.doi.org/10.17679/inuefd.577237>

Yazarlar?a ?li?kin Ö?renci Tutum ve ?nançlar Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine (Deniz & Do?an, 2020) veya yukar?da belirtilen PDF dosyas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM